

Sygn. akt I ACa 1530/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lutego 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia: Małgorzata Dzieciołowska (spr.)

Sędziowie: Jacek Pasikowski

Jarosław Pawlak

Protokolant: st. sekr. sąd. Żaneta Maciąg

po rozpoznaniu w dniu 11 lutego 2020 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa W. K.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej(...)w Ł.

o uchylenie uchwał i ustalenie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 30 sierpnia 2018 r. sygn. akt I C 1200/16

1. oddala apelację;

2. zasądza od W. K. na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...)(...)w Ł. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 sierpnia 2018 r. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił powództwo o uchylenie uchwały nr 3/ (...) Walnego Zgromadzenia, które odbyło się w dniach 1, 2, 3 6, 7 8 czerwca 2016 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Obrad Walnego Zgromadzenia z tego powodu, że uchwała ta mogła zostać uznana za przyjętą najwcześniej w chwili zakończenia głosowania na szóstej części Walnego Zgromadzenia, ewentualnie o stwierdzenie nieważności zaskarżonej uchwały w części obejmującej postanowienie o treści „Uchwała i załączony do niej Regulamin obowiązują na czas trwania Walnego Zgromadzenia w dniach 1, 2, 3 6, 7 8 czerwca 2016 r.” z tego powodu, że regulacja taka narusza przepis art. 8³ ust. 9 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, bądź uchylenie w trybie art. 42 ustawy Prawo spółdzielcze zaskarżonej uchwały w części jej zapisu „Uchwała i załączony do niej Regulamin obowiązują na czas trwania Walnego Zgromadzenia w dniach 1, 2, 3 6, 7 8 czerwca 2016 r.”, załącznika do uchwały w części obejmującej zapis „Regulamin obowiązuje na czas trwania Walnego Zgromadzenia w dniach 1, 2, 3 6, 7 8 czerwca 2016 r.” i § 14 Regulaminu jako załącznika do zaskarżonej uchwały w części „Obrady Walnego Zgromadzenia są nagrywane” oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) w Ł. kwotę 377 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu (k 134).

Sąd pierwszej instancji stwierdził, że żądanie powoda w odniesieniu do uchwały nr 3/ (...) Walnego Zgromadzenia dotyczącej Regulaminu Obrad Walnego Zgromadzenia są niezasadne i nie zasługują na uwzględnienie. W myśl art.

42 § 2 Prawa spółdzielczego uchwała sprzeczna z ustawą jest nieważna. Różnica pomiędzy uchwałą bezwzględnie nieważną a uchwałą nieistniejącą polega na tym, że w pierwszym wypadku oświadczenie woli zostało złożone, jednakże z przyczyn merytorycznych lub formalnych ustawa traktuje je jako nieważne od samego początku, w drugim natomiast podejmowaniu uchwały towarzyszyły tak daleko idące uchybienia formalne, że w ogóle nie można mówić o złożeniu oświadczenia woli. Żądanie stwierdzenia lub nieważności uchwały następuje w trybie powództwa przewidzianego w art. 189 kpc. Przepis ten określa materialnoprawne podstawy powództwa jakim jest istnienie interesu prawnego w takim ustaleniu.

W ocenie sądu okręgowego powód nie wykazał, że posiada interes prawny w wytoczeniu powództwa o ustalenie nieistnienia czy też nieważności przedmiotowej uchwały w rozumieniu art. 189 kpc. Uchwała i załączony do niej Regulamin obrad Walnego Zgromadzenia dotyczą Walnego Zgromadzenia, które odbyło się w 2016 r. i nie ma zastosowania na przyszłość. Ewentualne orzeczenie ustalające nieistnienie czy nieważność uchwały nie wpłynęłoby na sferę praw i obowiązków powoda wobec pozwanej spółdzielni, której jest członkiem. Powołał się przy tym również na treść § 88 statutu Spółdzielni.

Zdaniem sądu pierwszej instancji zaskarżona uchwała została podjęta zgodnie z przepisami prawa spółdzielczego oraz ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych i Statutem Spółdzielni. Przedmiotowa uchwała była poddana pod głosowanie na każdej części Walnego Zgromadzenia i została przyjęta większością głosów, co potwierdziło Kolegium Walnego Zgromadzenia w dniu 9 czerwca 2016 r.

Z materiału dowodowego sprawy wynika również, że brak jest podstaw do stwierdzenia nieważności zaskarżonej uchwały na mocy art. 42 ust. 2 Prawa spółdzielczego oraz stwierdzenie nieistnienia uchwały przy uwzględnieniu treści art. 8³ ust. 9 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych. Przedmiotowa uchwała była przewidziana w porządku obrad, poddana pod głosowanie na wszystkich częściach Walnego Zgromadzenia w 2016 r., za uchwałą opowiedziała się większość ogólnej części członków uczestniczących w Walnym Zgromadzeniu. Uchwała została podjęta zgodnie z treścią art. 8³ ust. 9 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2003 r., nr 19, poz. 1116, ze zm.).

Brak było również, w ocenie sądu okręgowego, podstaw do uchylenia zaskarżonej uchwały na mocy art. 42 ust. 3 ustawy Prawo spółdzielcze.

W istocie podstawę żądania powoda stanowiła okoliczność, że Walne Zgromadzenie przystępowało do obrad bez ważnego Regulaminu tych obrad, gdyż najpierw powinno uchwalić regulamin a dopiero po jego przyjęciu przystępować do podjęcia dalszych uchwał. Uchwała dotycząca Regulaminu, w ocenie powoda, została podjęta dopiero z chwilą zakończenia głosowania w ostatniej części Walnego Zgromadzenia, tj. w dniu 8 czerwca 2016 r., co oznacza że wszystkie wcześniejsze części Walnego Zgromadzenia zostały przeprowadzone na podstawie nieistniejącego Regulaminu.

Zarzuty co do takiego podejmowania uchwały o przyjęciu Regulaminu obrad powód formułował już w odniesieniu do uchwał podejmowanych w latach ubiegłych. Należy odróżnić pojęcie „podjęcia uchwały” od jej skuteczności prawnej i zakresu obowiązywania. Członkowie uczestniczący w poszczególnych częściach Walnego Zgromadzenia pozwanej Spółdzielni mogli przyjąć, że pomimo jej ostatecznego uchwalenia dopiero z chwilą zakończenia głosowania w dniu 8 czerwca 2016 r. uchwała i załączony Regulamin obowiązują na czas trwania Walnego Zgromadzenia w dniach: 1, 2, 3, 6, 7, 8 czerwca 2016 r. (k 135 do 141).

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi złożył powód. Zaskarżył wyrok w całości w oparciu o zarzut naruszenia szeregu przepisów prawa materialnego i procesowego, tj.:

- art. 189 kpc - przez nieuznanie posiadania przez powoda interesu prawnego w zaskarżeniu, w trybie tego przepisu, uchwały walnego zgromadzenia spółdzielni mieszkaniowej, której jest członkiem - co skutkowało oddaleniem powództwa w zakresie ustalenia nieważności uchwały,

- art. 58 kc i art. 42 § 2 ustawy Prawo Spółdzielcze - przez niedostrzeżenie podstaw ustalenia nieważności czynności prawnej,
- art. 8³ ust. 9 ustawy z 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych przez jego niezastosowanie,
- art. 328 § 2 kpc - przez przedstawienie wyjaśnienia przyczyn poszczególnych rozstrzygnięć w sposób niepozwalający na odtworzenie ścieżki rozumowania, którą sąd do nich doszedł, przez co uzasadnienie całkowicie uniemożliwia dokonanie oceny wyводу, który doprowadził do wydania przedmiotowego orzeczenia,
- mataczenie faktami i orzecznictwem, wskazujące na brak bezstronności w orzekaniu.

Skarżący wniósł o zmianę wyroku sądu pierwszej instancji w całości i wydanie wyroku merytorycznego zgodnego z żądaniem pozwu z dnia 21 lipca 2016 r. z późniejszymi korektami zgłoszonymi w pismach procesowych na rozprawie, przy uwzględnieniu zarzutów z niniejszego pisma, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazania sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania oraz w obu przypadkach zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania pierwszoinstancyjnego i apelacyjnego.

Skarżący wnioskował ponadto, aby Sąd Apelacyjny w Łodzi rozstrzygnął lub przedstawił Sądowi Najwyższemu (w trybie art. 390 § 1 kpc) do rozstrzygnięcia, zagadnienia prawnego sformułowanego następująco:

Czy ważna jest uchwała podjęta przez walne zgromadzenie spółdzielni mieszkaniowej, podzielone na części obradujące w kolejnych dniach, w sprawie przyjęcia regulaminu (obrad) walnego zgromadzenia, wyłącznie dla instancji podejmującej tę uchwałę? (k 146 i k 150 do 154 uzupełnienie apelacji).

W odpowiedzi na apelację pozwana Spółdzielnia Mieszkaniowa im. (...) w Ł. wniosła o jej oddalenie i zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie odwoławcze (k 159 do 166).

Sąd Apelacyjny w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Obraza art. 328 § 2 kpc (obecnie art. 327¹ § 1 i 2 kpc) może być skutecznym zarzutem apelacji tylko wtedy, gdy uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie posiada wszystkich koniecznych elementów, bądź zawiera braki, które uniemożliwiają kontrolę instancyjną. Wymagania, jakim winno odpowiadać uzasadnienie wyroku sądu, może być ocenione za uchybienie mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy jedynie w takich sytuacjach wyjątkowych. Wbrew twierdzeniom apelacji nie zachodzą braki uniemożliwiające kontrolę wydanego rozstrzygnięcia i jego motywów.

Sąd pierwszej instancji dokonał ustaleń faktycznych w oparciu o przeprowadzone w sprawie prawidłowo postępowanie dowodowe. Zeznania świadków: K. M. (k 48 do 49), A. K. (k 49 do 50), G. D. (k 50 do 51), A. B. (k 59 do 61), B. G. (k 61 do 62), K. K. (k 62), M. M. (k 63), I. C. (k 70 do 72), M. W. (k 72 do 73), A. Z. (k 73 do 74), S. W. (k 74 do 75) wskazują, że przed przystąpieniem do głosowania na każdej części Zgromadzenia był odczytywany regulamin obrad i zatwierdzany. Trwało to około 20 minut. Powód przyznał na rozprawach w dniach: 26 maja 2017 r. (k 61, k 76 zapis elektroniczny rozprawy czas od 01:07:27 do 01:11:40) i 29 września 2017 r. (k 72 i k 76 zapis elektroniczny rozprawy czas od 01:01:45 do 01:02:30), że wszystkie procedury zostały zachowane wraz z pouczeniem co do zgłoszenia zastrzeżeń i uwag do projektów, w tym do projektu regulaminu obrad.

Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie został przez sąd poddany wszechstronnej analizie i na jego podstawie dokonane zostały ustalenia faktyczne. Oceny materiału dowodowego i dokonanych na jego podstawie ustaleń skarżący nie kwestionuje. Ma zastrzeżenia jedynie do treści sporządzonego uzasadnienia i rozważań prawnych z zamieszczonymi w ich treści orzeczeniami, które uważa za błędne.

Dokonanie ponownej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do ocen zbieżnych z wyprowadzonymi przez sąd okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Ocena materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie nie narusza reguł określonych art. 233 § 1 kpc.

Uzasadnienie zostało skonstruowane we właściwy sposób i sposób rozumowania sądu jest czytelny. Nie może więc wchodzić w grę powoływane przez apelującego uchybienie art. 328 § 2 kpc.

Ustalenia dokonane w uzasadnieniu zakwestionowanego orzeczenia sąd odwoławczy przyjął zatem za własne.

Przepis art. 42 ustawy z 1982 r. Prawo spółdzielcze reguluje sposób i tryb zaskarzania uchwał walnego zgromadzenia. Zakwestionowanie uchwał walnego zgromadzenia w spółdzielni mieszkaniowej obecnie jest możliwe za pomocą trzech odrębnych środków prawnych, tj.:

- powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały (gdy występuje sprzeczność uchwały z ustawą - art. 42 § 2 prawa spółdzielczego),
- powództwa o uchylenie uchwały (w razie sprzeczności uchwały bądź z postanowieniami statutu, bądź z dobrymi obyczajami lub gdy uchwała godzi w interes spółdzielni albo ma na celu pokrzywdzenie jej członka - art. 42 § 3 prawa spółdzielczego),
- powództwa o ustalenie nieistnienia uchwały (art. 42 § 9 prawa spółdzielczego).

Dopuszczenie ostatniej z wymienionych możliwości wynika z szerokiego rozumienia interesu prawnego. Interes prawny ma podmiot, na którego prawa lub obowiązki w jakimś zakresie może wpłynąć istnienie lub nieistnienie prawa przysługującego innym podmiotom lub stosunku prawnego łączącego inne podmioty. Jeśli uchwała jest nieważna, to każdy członek spółdzielni ma interes prawny w tym, aby ją podważyć, zwłaszcza gdy nie podważa jej na drodze prawnej powołane do kontroli organy spółdzielni. Jeśli członek spółdzielni ma prawo zaskarżyć uchwałę wytaczając powództwo o jej uchylenie (art. 42 § 3 i 4 prawa spółdzielczego), to oczywisty się staje jego interes prawny we wniesieniu powództwa ustalającego (art. 189 kpc), mającego taki sam cel unicestwienia uchwały sprzecznej z prawem (tak m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2010 r., IV CSK 24/10, opubl.: OSNC 2011/3/30, LEX nr 610139).

Powód skorzystał ze wszystkich tych możliwości równocześnie, choć w toku postępowania (k 130 protokół z dnia 29 sierpnia 2018 r.) próbował ograniczyć żądanie jedynie do roszczenia o ustalenie oraz rozszerzył żądanie do ustalenia nieważności całej uchwały nr 3/ (...). Z uwagi na stanowisko strony pozwanej (k 131) sąd pierwszej instancji rozpatrywał wszystkie zgłoszone przez powoda żądania.

W zakresie każdego z żądań powód upatrywał podstawy faktycznej w nieprawidłowym powiadomieniu o regulaminie obrad Walnego Zebrania Spółdzielni odbytego w dniach: 1, 2, 3 6, 7 i 8 czerwca 2016 r.

Artykuł 8³ ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r., poz. 845, ze zm. - w skrócie „usm”) przewiduje, że najwyższym organem spółdzielni jest walne zgromadzenie. W myśl art. 8¹ ust. 1 usm członek spółdzielni mieszkaniowej ma prawo otrzymania odpisu statutu i regulaminów oraz kopii uchwał organów spółdzielni i protokołów obrad organów spółdzielni, protokołów lustracji, rocznych sprawozdań finansowych oraz faktur i umów zawieranych przez spółdzielnię z osobami trzecimi. Udostępnianie członkowi tych dokumentów może odbywać się w dwojaki sposób.

Art. 8¹ ust. 1 usm statuuje powinność określonego zachowania się przez spółdzielnię mieszkaniową, działającą poprzez umocowany do tego organ. Adresatami norm art. 8¹ usm - interpretowanych systemowo - są spółdzielnia i jej członkowie, zaś określonym w nich powinnościom spółdzielni odpowiada uprawnienie każdego członka spółdzielni do domagania się zachowania zgodnego z ich treścią, stanowiące jego prawo podmiotowe, o charakterze cywilnoprawnym, wynikające ze stosunku członkostwa w spółdzielni mieszkaniowej. Uprawnienia informacyjne

członka spółdzielni mieszkaniowej nie mają nieograniczonego charakteru. Ustawodawca w art. 8¹ ust. 1 usm, wymienił dokumenty, które w odpisach bądź kopiach mają być udostępnione członkowi. Katalog dokumentów z art. 8¹ ust. 1 usm jest przy tym szerszy od katalogu dokumentów wymienionych w art. 8¹ ust. 3 usm, podlegających udostępnieniu na stronie internetowej spółdzielni mieszkaniowej. Uprawniony jest więc wniosek, że katalog z art. 8¹ ust. 3 usm jest katalogiem zamkniętym, zawierającym enumeratywne wyliczenie dokumentów, które spółdzielnia mieszkaniowa powinna zamieścić na swojej stronie internetowej (zob. m.in. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 lipca 2009 r., K 64/07, OTK-A 2009/7/110, wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 1 sierpnia 2019 r., I ACa 365/19, LEX nr 2770870, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 8 czerwca 2017 r., I ACa 20/17, LEX nr 2323714, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 16 czerwca 2015 r., I ACa 1530/14, LEX nr 1805952, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 24 czerwca 2014 r. I ACa 45/14, LEX nr 1496480).

Ustawodawca zdecydował się na wprowadzenie art. 8¹ ust. 3 do ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych w 2007 r. Był to czas na przystosowanie funkcjonowania spółdzielni do realizacji wynikającego z tego przepisu obowiązku. Obowiązek prowadzenia strony internetowej i zamieszczania na niej statutu, regulaminów, uchwał i protokołów obrad organów spółdzielni, a także protokołów lustracji i rocznych sprawozdań finansowych determinuje przyjęcie określonych rozwiązań technicznych, które zapewniłyby dostęp do tych dokumentów udostępnionych w formie elektronicznej tylko osobom uprawnionym, tj. członkom spółdzielni. Ustawodawca nie określił jednak jakiego rodzaju regulamin należy publikować na stronie internetowej. Nie wskazał, że należy to uczynić również w stosunku do projektu regulaminu obrad kolejnego, mającego być dopiero zwołanym Walnego Zgromadzenia. Przepis wskazuje na czynności dokonane (a nie na projekty).

W myśl art. 8¹ ust. 2 usm w skład kosztów sporządzenia odpisów i dokumentów, ale także udostępniania członkowi spółdzielni ich treści do samodzielnego wykonywania fotokopii w siedzibie spółdzielni, mogą wchodzić jedynie faktyczne wydatki ponoszone przez spółdzielnię na realizację zadań, co wyklucza osiąganie przez spółdzielnię z tego tytułu jakiegokolwiek zysku.

Systematyka art. 8¹ usm, w tym jego ust. 3, pozwala uznać, że obowiązek spółdzielni został skorelowany z prawami członków. Podobnie jak pozostałych przepisów wprowadzonych nowelą czerwcową do ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych z 2007 r., których celem było wzmocnienie praw członków spółdzielni mieszkaniowych.

Powód nie zakwestionował podania do wiadomości informacji o wyłożeniu dokumentów, w tym regulaminu obrad w siedzibie Spółdzielni oraz możliwości zapoznania się z nim w jej siedzibie lub poprzez uzyskanie kopii czy sfotografowanie dokumentu. Przyznał, że „procedury zostały zachowane”.

Z tego punktu widzenia niewykonanie obowiązku z art. 8¹ ust. 3 usm opublikowania dokumentu na stronie internetowej spółdzielni, nawet przy przyjęciu wykładni tego przepisu najbardziej korzystnego dla powoda, przy wykonaniu obowiązku z art. 8¹ ust. 1 poprzez poinformowanie członków o możliwości przeglądania dokumentów dotyczących mającego się odbyć Walnego Zgromadzenia pozwanej Spółdzielni nie może być utożsamiane z naruszeniem czynności prawnej.

Przy charakterze tej czynności i wykonaniu jej w inny sposób, tj. poprzez udostępnienie w siedzibie spółdzielni wraz z możliwością otrzymania kopii oraz odczytania projektu regulaminu obrad przed przystąpieniem do głosowania i przegłosowaniu go brak zamieszczenia regulaminu obrad przed zwołaniem Walnego Zgromadzenia na stronie internetowej jest jedynie formalny i przy spełnieniu przesłanki zapoznania się z tym regulaminem przez członków w inny sposób przewidziany ustawą nie może wpływać na ważność podjętych na zgromadzeniu uchwał.

Uchwałami, które mogłyby być podważane na podstawie uchybienia w/w art. 8¹ usm są dotyczące uchwalenia lub zmian statutu, chociażby został on (przyjęte zmiany) następnie zarejestrowany (por. wyroki Sąd Najwyższy z dnia: 28 lipca 2005 r., V CK 26/05, LEX nr 186921, 26 marca 2002 r., III CKN 989/00, 20 listopada 2002 r., V CKN 1474/00,

LEX nr 852771, 4 sierpnia 1992 r., I CRN 113/92, OSNCP 1993/5/86). Uchwały organu Spółdzielni zmieniające statut są w istocie czynnościami prawnymi, które podlegają ocenie z punktu widzenia dyspozycji art. 58 kc, nawet pomimo ich wcześniejszego niezaskarżenia na podstawie art. 42 § 2 i 3 Prawa spółdzielczego, natomiast takiego charakteru nie ma zamieszczenie projektu regulaminu obrad na stronie internetowej. Czynność ta ma charakter techniczny.

Skarżący ma o tyle rację, że przesłanka uchylenia uchwały walnego zebrania członków spółdzielni jako sprzecznej z prawem (art. 42 § 2 pr. spółdz.) istnieje nie tylko wtedy, gdy naruszone zostaną przepisy prawa określające sposób, w jaki ma być ona procedowana, ale również wtedy, gdy skutków, jakie mają wynikać z podjęcia konkretnej uchwały, nie da się pogodzić z przepisami prawa publicznego albo prawa cywilnego o charakterze *ius cogens* (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 30 września 2016 r., I CSK 858/14, LEX nr 2152382 i 24 stycznia 2014 r., V CSK 113/13, OSNC 2014/12/127). Nie zauważa jednak, że w razie zbiegu podstaw z art. 42 § 2 z art. 42 § 3 ustawy z 1982 r. - Prawo spółdzielcze pierwszeństwo ma nieważność bezwzględna będąca wynikiem sprzeczności uchwały z ustawą. Oznacza to, że sprzeczność uchwały ze statutem może stanowić podstawę uchylenia uchwały tylko wówczas, gdy nie jest ona równocześnie sprzeczna z ustawą. Statut Spółdzielni w § 80 pkt 14 pozostawia wyłączną właściwość Walnego Zgromadzenia Spółdzielni m.in. w zakresie uchwalenia regulaminu Obrad Walnego Zgromadzenia i jak przyznał powód sposób procedowania na Zgromadzeniu nie został naruszony. Na każdej części odczytywano projekt regulaminu obrad i przegłosowywano go.

Powództwo na podstawie art. 42 § 2 i 3 ustawy z 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze członek spółdzielni może oprzeć na zarzutach o charakterze merytorycznym - materialnych (odnoszące się do niezgodności treści uchwały z ustawą lub statutem) oraz formalnych (wskazywać wady postępowania). Uchybienia natury formalnej mogą stanowić podstawę żądania uchylenia uchwały tylko wówczas, jeśli wadliwość miała lub mogła mieć wpływ na treść uchwały. Potwierdzeniem takiej oceny prawnej wskazywanego przez powoda uchybienia - popełnionego przy podejmowaniu uchwały przez uprawniony organ spółdzielni, jest utrwalone orzecznictwo z okresu obowiązywania ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o spółdzielniach i ich związkach (Dz. U. Nr 12, poz. 61), które zachowało aktualność również na gruncie ustawy z dnia 16 września 1982 r. prawo spółdzielcze (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2001 r., V CKN 258/00, LEX nr 1168067 oraz cytowane w jego uzasadnieniu orzecznictwo: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1965 r., III CO 75/63, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 1973 r., I CR 131/73, opubl. OSNCP 1974/2/30, wyrok Sądu Najwyższego z 6 marca 1974 r., I PR 3/74, opubl. OSNCP 1974/12/217).

Wpływ formalnego uchybienia na treść uchwały jest okolicznością faktyczną, która w razie gdy nie jest znana powszechnie, ani nie została w toku postępowania przyznana przez stronę przeciwną, podlega wykazaniu stosownie do reguł przewidzianych w art. 6 kc i art. 232 kpc. Zgodnie z tymi przepisami ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, tj. w niniejszej sprawie na powodzie. Takiego wpływu skarżący nie wykazał.

Poddanie uchwały pod głosowanie na wszystkich częściach walnego zgromadzenia stanowi warunek dla uznania jej skuteczności (cyt. przez sąd pierwszej instancji uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2011 r., III CZP 111/10, opubl.: OSNC 2011/10/106, Prok. i Pr.- wkł. (...), LEX nr 785898 i jej uzasadnienie, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2017 r., V CSK 206/17, LEX nr 2435681 i wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 5 października 2017 r., I ACa 358/17, LEX nr 2463404). Ten warunek został zachowany, pomimo zastrzeżeń zgłaszanych w zakresie dostępności projektu regulaminu obrad przez powoda. Uchwała została podjęta w zakresie regulaminu obrad przez wszystkie części Walnego Zgromadzenia pozwanej Spółdzielni a następnie wyniki głosowania podsumowane na ostatnim z terminów wyznaczonego Walnego Zgromadzenia. Zachowany został tryb przewidziany przepisami prawa. Nie doszło do uchybień, które uzasadniałyby przyjęcie, że uchwała jest nieistniejąca. Pojęcie „uchwał nieistniejących” nie stanowi pojęcia ustawowego, lecz jest określeniem, którym posługuje się doktryna i które przejęło także orzecznictwo. Podkreśla się przy tym zgodnie, że dotyczy ono szczególnie drastycznych uchybień, jakich dopuszczono się przy podejmowaniu uchwał tak, że w ogóle trudno mówić o tym, że doszło do wyrażenia woli przez organ spółdzielni mieszkaniowej (zob. teza 3 wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2013 r., I CSK 382/12, LEX nr 1318295 i teza 2 wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 5 kwietnia 2017 r., I ACa 921/16, LEX nr 2310531

oraz ich uzasadnienie). W sprawie nie wykazano by doszło do takiego uchybienia, co skutkowało przyjęciem, że nie wchodziło w grę zarzucane w apelacji naruszenie art. 42 ust. 9 prawa spółdzielczego.

Nie jest, w stanie faktycznym sprawy, potrzebne zadawanie pytań prawnych Sądowi Najwyższemu. Podstawową przesłanką przedstawienia przez sąd odwoławczy zagadnienia prawnego Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia na podstawie art. 390 § 1 kpc jest istnienie bezpośredniego związku między tym zagadnieniem a rozstrzygnięciem sprawy przez sąd odwoławczy. W ocenie sądu drugiej instancji taki związek w rozpoznawanej sprawie nie występuje.

Mając powyższe okoliczności na względzie, na podstawie art. 385 kpc, Sąd Apelacyjny w Łodzi orzekł ja w pkt 1 wyroku.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 2 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc i art. 391 § 1 kpc.